

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

EU:n Green Deal Ilmastotavoitteet 2030 ja 2050

Hanne Siikavirta
Ympäristöministeriö, Ilmastoyksikkö

26.1.2022

Ilmastotavoitteet 2030 ja 2050

“ Eurooppa oli ensimmäinen maanosa, joka ilmoitti pyrkivänsä ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Nyt olemme ensimmäiset, joilla on konkreettinen etenemissuunnitelma tätä varten. Eurooppa pitää sanansa ilmasto-politiikkansa suhteen innovoinnin, investointien ja sosiaalisten korvausten kautta. ”

- Päästövähennysten saavuttaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta Euroopasta voitulla maailman ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa vuoteen 2050 mennessä ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta todellisuutta.
- 55-valmiuspaketti muuttaa EU:n ilmasto-, energia-, maankäyttö-, liikenne- ja veropolitiikkaa **kasvihuonekaasujen nettopäästöjen vähentämiseksi ainakin 55 % vuoteen 2030 mennessä** vuoden 1990 tasoon verrattuna.

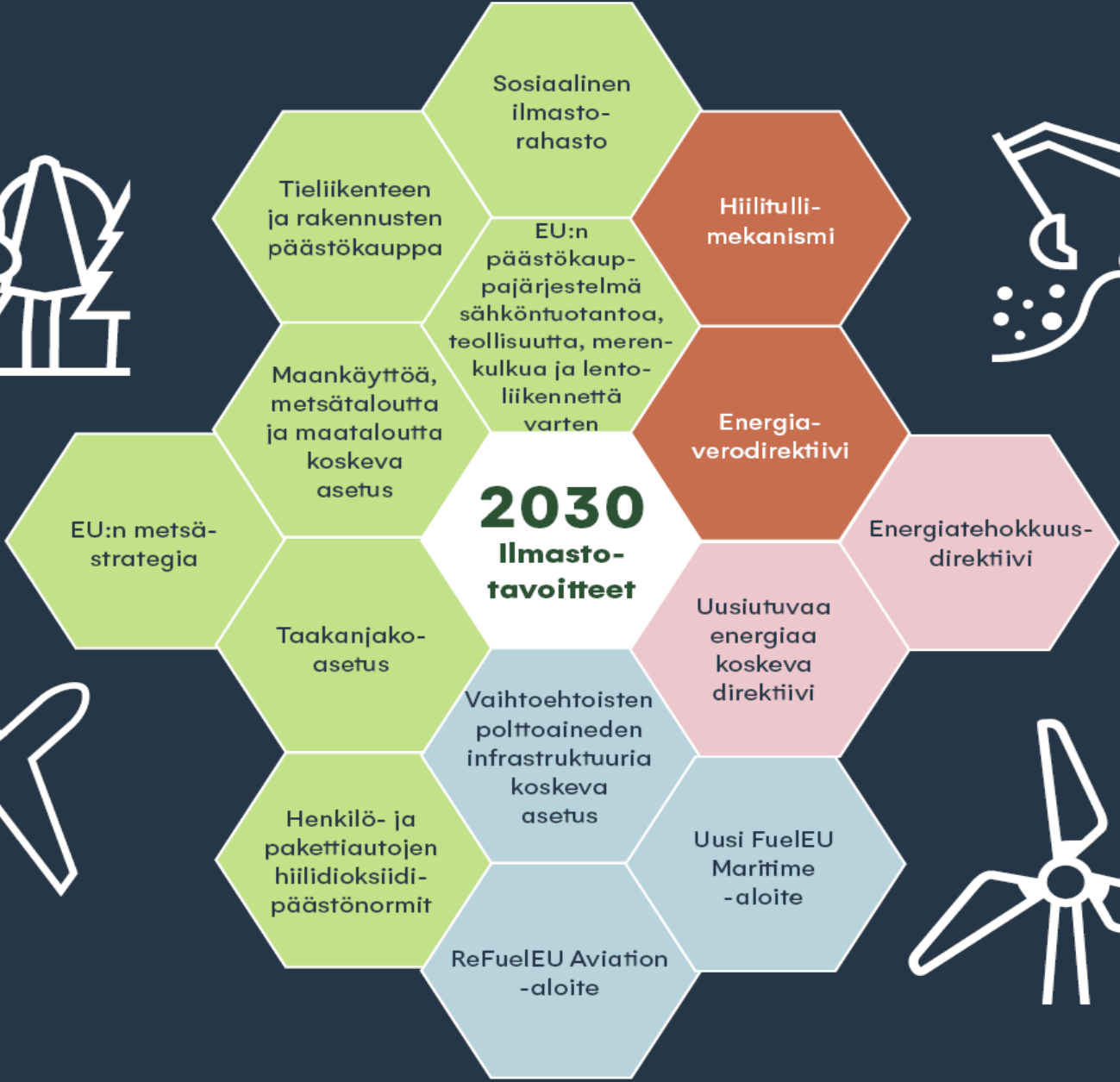
EU:n 55-valmiuspaketti

- Toteuttaa EU:n ilmastolakia
- 14.7.2021 annettu paketti sisältää ehdotukset keinoista, joilla EU toteuttaa EU:n ilmastolain tavoitteita ja vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjään vähintään 55 % 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta
- Yhteensä 12 lainsäädäntöehdotusta, jotka linkittyvät toisiinsa
- Joulukuussa pakettia täydennetty lisäksi ehdotuksilla rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) uudistamisesta ja EU:n omista varoista
- Neuvottelut lainsäädäntöehdotuksista kestävät yleensä 1,5-2 vuotta

2030 Ilmasto- tavoitteet

Taakanjakoasetus (ESR) uudistetaan

Tavoitteena vähentää päästöjä 40 % EU-tasolla 2030 mennessä (1990 verrattuna)

- Päästökaupan ulkopuolisille aloille (mm. maatalous, liikenne, erillislämmitys) on asetettu jäsenmaakohtainen päästövähennysvelvoite.
- Suomen uudeksi kansalliseksi tavoitteeksi -50 % (nyk -39%) 2030 mennessä. Suomen tavoite tiukimmassa ryhmässä. Tavoitteet vaihtelevat -10 – - 50 %.
- Taakanjaon peruseriaatteet säilyvät ennallaan: BKT/asukas.
- Kustannustehokkuutta haetaan erilaisin joustoin: ehdotuksessa jäsenvaltioille myönnettyt joustokeinot säilyvät pääasiallisesti ennallaan.

EU:n päästökauppaa (ETS) vahvistetaan

Tavoitteena vähentää päästöjä 61 % vuoteen 2030 mennessä (2005 verrattuna)

- ETS → EU:n ilmastopolitiikan ytimessä
- ETS → EU:n ilmastopolitiikan kustannustehokkuuselementti
- Nykyisen päästökaupan piirissä suuret teollisuuslaitokset sekä sähkön- ja lämmöntuotanto.
- Meriliikenteen päästöt tulisivat mukaan asteittain vuosien 2023 – 2026 aikana.
- Päästökattoon tulisi kertaleikkaus muutosten voimaantullessa. Lisäksi päästökattoon vuosittain tehtävä leikkaus kasvaa nykyisestä eli päästökaton kulmakerroin kovenee.
- Osa toimijoista saa päästöoikeuksia ilmaiseksi. Komissio ehdottaa muutoksia myös näiden ilmaiseksi jaettavien päästöoikeuksien sääntöihin.
- Huutokauppatuloista osa siirtyy EU-budjettiin. Jäsenmaiden käyttöön jäävät huutokauppatulot on käytettävä ilmastotoimiin

Tieliikenne ja rakennusten erillislämmitys uuden päästökauppajärjestelmän piiriin

Uudessa järjestelmässä tavoitteena vähentää päästöjä 43 % vuoteen 2030 mennessä

- Erillinen tieliikenteen ja rakennusten erillislämmityksen päästökauppajärjestelmä kohdistuisi polttoaineen jakelijoihin ja polttoaineiden hiilidioksidipäästöihin.
- Huutokauppa käynnistyisi vuonna 2026.
- Monet samat toimintaperiaatteet kuin nykyisessä päästökaupassa, mutta ei ilmaisjakoa.
- Huutokauppatuloista osa EU-budjettiin. Jäsenmaiden käyttöön tulevat huutokauppatulot käytettävä ilmastotoimiin.

Ilmastotoimien sosiaalirahasto (Social Climate Fund)

- Tavoitteena vähentää uuden liikenteen ja lämmityksen päästökaupan negatiivisia vaikutuksia erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin kotitalouksiin, mikroyrityksiin ja liikenteen käyttäjiin
- Jäsenmaat luovuttaisivat osan (25 %) tieliikenteen ja rakennusten lämmityksen päästökaupan huutokauppatuloista EU:n omiksi varoiksi, jotka ehdotuksen mukaan pääomitetaan
 - Rahaston koko 72,2 miljardia €
 - Määräaikainen, toimisi 2025-2032
 - Toimet voivat vaihdella suorista tuista avustuksiin ja investointeihin
 - Käyttö edellyttää jäsenmaakohtaisen suunnitelman laatimista & hyväksyttämistä komissiossa
 - Ei merkittävää haittaa –periaate tulee toteutua (do no significant harm)

LULUCF

- LULUCF-asetus määrittelee, miten maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsien päästöt ja nielut sisällytetään EU:n ilmastotavoitteisiin
- Esityksen mukaan EU-maiden tulisi sitoutua poistamaan ilmakehästä päästöt huomioiden yhteensä -310 miljoonaa CO₂ ekv. vuoteen 2030 mennessä
- Suomen osuus tästä olisi -17,8 Mt CO₂ ekv.
- LULUCF-sektoriin yhdistettäisiin maatalouden päästöt 2031 alkaen (ns. AFOLU-sektori)
- AFOLU-sektorin tavoitteena olisi saavuttaa hiilineutraalisuus vuoteen 2035 mennessä

Hiilirajamekanismi (CBAM)

- Tietyille EU:n ulkopuolelta tuoduille tuotteille asetetaan hiilitulleja (sementti, rauta&teräs, alumiini, lannoitteet, sähkö)
- Tavoitteena estää toimijoiden siirtyminen EU:n ulkopuolelle maihin, jossa ilmastosääntely ei ole yhtä tiukkaa kuin EU:ssa
- Ilmastotoimi, mutta tärkeää varmistaa WTO-yhteensopivuus
- Toiminta alkaa vaiheittain: täysimääräinen vuonna 2036
- Toimijat joutuisivat ostamaan päästöoikeussertifikaatteja tuonnista aiheutuneiden päästöjen mukaan
- CBAM ei koskisi tuotteita, jotka tulevat EU-päästökauppaan osallistuvista kolmansista valtioista tai valtioista, joiden päästökauppajärjestelmä on linkitetty EU-päästökauppaan
- Päästöoikeuksien ilmaisjaosta luovutaan asteittain kun CBAM otetaan käyttöön

Uusiutuvan energian direktiivi (REDIII)

- Vähintään 55 %:n päästövähennystavoite edellyttää REDII avaamista
- Uusiutuvan energian vuoden 2030 tavoitetasoja nostetaan:
 - Vuoteen 2030 mennessä uusiutuvista läheteistä peräisin olevan energian osuus tulee olla vähintään 40 % kokonaisloppukulutuksesta (32 %)
 - Liikennesektorin uusiutuvan energian tavoitetaso 14 %
 - Lämmityssektorin vuosittainen vähimmäislisäystavoite (1,1 /1,5 %-yks.), kaukolämpö (2,1 %-yks.)
- Ehdotuksen muut muutokset painottuvat lämmitys- ja liikennesektoreille sekä kestävyyskriteereihin

Energiatehokkuusdirektiivi

- **Energiatehokkuustavoitteiden kiristäminen**

- EU-tason 2030-tavoite: 32,5 % → 36-39 % (loppuenergiankäyttö & primäärienergiankulutus)
- Tavoite jyvitetään jäsenmaille; alustavan laskelman mukaan Suomen energian loppukäyttö rajataan tasolle ~255 TWh vuonna 2030
- Julkiselle sektorille sitova energian loppukäytön 1,7 % vähentämisvelvoite
- Jäsenmaakohtaiseen 2021-2030 energiansäästötavoitteeseen vuoden 2024 alusta merkittävä korotus: vuotuinen tavoite nousee 0,8 % → 1,5 % ja vuosisäästö 2,4 TWh/a → 4,5 TWh/a

- **Julkisen sektorin peruskorjausvelvoite**

- Nykyinen valtion keskushallinnon rakennuskannan 3 % korjausmäärää vastaava säästötavoite → koko julkisen sektorin rakennuskantaa koskevaksi 3 %:n peruskorjausvelvoitteeksi
- Peruskorjauksen vaatimustasoksi uudisrakentamisen ns. lähes nollaenergiataso

- **Lisäksi muita velvoitteita & lisää tiedonkeruuta, raportointia, seuranta ja valvontaa**

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

